

KONINKRIJK BELGIE.
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, de 16e december 1983 door de Gemeenschapsminister van Cultuur verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van decreet "houdende erkenning en subsidiëring van verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk en van verenigingen voor jeugdvakanties", heeft de 12e april 1984 het volgend advies gegeven :

I. STREKKING VAN HET VOORONTWERP.

Luidens zijn opschrift zou het voorontwerp de erkenning en de subsidiëring van verenigingen voor vakantie-speelpleinwerk en van verenigingen voor jeugdvakanties regelen. In werkelijkheid betreft het een zuivere subsidieregeling. De erkenning van genoemde verenigingen is immers enkel vereist met het oog op hun subsidiëring, maakt dus een subsidiëringsvoorwaarde uit, zij het dan de eerste, en niets meer dan dat. Dit blijkt inzonderheid uit artikel 2 van het voorontwerp.

Het verkeerde beeld dat het opschrift oproept, alsof erkenning en subsidiëring twee naast elkaar staande rechtshandelingen met eigen rechtsgevolgen waren, wordt versterkt door de indeling van het voorontwerp. Dit bevat een hoofdstuk I met als opschrift "Erkenningscriteria" en een hoofdstuk II met als opschrift "Subsidiëringscriteria".

De Raad van State wil niet te erg aandringen op het wegwerken van deze dubbelzinnigheid in de tekst zelf (opschrift en dispositief) van het voorontwerp. Dezelfde dubbelzinnigheid treft men immers aan in een basiswet voor de aangelegenheden waarin men zich met het voorontwerp bevindt, de culturele aangelegenheden. Gedoeld wordt op de artikelen 10 en 11 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, hierna kortweg de cultuurpactwet genoemd. Ook in het dicht bij dit vooront-

.../...

werp staande decreet van 22 januari 1975 tot regeling van de erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk en in het decreet van 2 maart 1977 houdende regeling van de erkenning en de subsidiëring van de landelijke (lees : landelijk) georganiseerde sportverenigingen, heeft men, in opschrift en dispositief, de besproken gestelde dubbelzinnigheid laten bestaan, hoewel ze ook toen door de Raad van State aan de kaak werd gesteld (1).

Op zijn minst zou men in de memorie van toelichting uitdrukkelijk moeten stellen dat de erkenning niets meer dan een subsidievoorwaarde is en geenszins een vereiste om verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk en verenigingen voor jeugdvakanties te mogen oprichten.

II. DE AANHEF.

Men dient melding te maken van het akkoord gegeven door de Minister tot wiens bevoegdheid de Financiën en de Begroting van de Vlaamse Gemeenschap behoren.

III. HET DISPOSITIEF.

Algemene opmerking.

Het is een regel van wetgevingstechniek dat wanneer men een tekst in hoofdstukken indeelt, geen enkel artikel buiten de indeling valt. In het onderhavig voorontwerp zijn de eerste twee artikelen buiten die indeling gelaten.

- (1) Zie voor het eerstgenoemde decreet het advies L. 11.872/1 van 12 juli 1973, Parl. St., Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap, 132 (1973-1974) - nr 1, p. 6; voor het laatstgenoemde decreet het advies L. 12.482/1 van 13 februari 1976, ibid., 159 (1975-1976) - nr 1, p. 5.

Men kan dit als volgt corrigeren (1) :

Hoofdstuk I : Algemene bepalingen.

De artikelen 1 en 2.

Hoofdstuk II : Erkenning.

De artikelen 3 en 4.

Hoofdstuk III : Andere subsidiëringsvoorwaarden (2).

Artikel 5.

Hoofdstuk IV : Slotbepalingen (3).

De artikelen 6, 7 en 8.

Artikel 2.

1. De woorden "de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de Cultuur behoort" moeten worden vervangen door de woorden "De Executieve". De Executieve immers is belast met de uitvoering der decreten. Uit haar met toepassing van de artikelen 69 en 74 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna kortheidshalve genoemd de bijzondere wet) genomen besluiten, zal blijken of zij ter zake enige delegatie heeft verleend aan ministers individueel beschouwd.

.../...

- (1) Tenzij men de indeling in hoofdstukken gewoon weglaat. De Raad van State heeft daar geen bezwaar tegen, wel integendeel, gelet op het gering aantal artikelen van het voorontwerp en in acht genomen dat dit voorontwerp als gezegd maar één voorwerp heeft, te weten een subsidieregeling.
- (2) Door de toevoeging van het adjectief "andere" werkt men toch enigszins de sub I toegelichte dubbelzinnigheid weg.
- (3) In het opschrift van hoofdstuk III van het voorontwerp wordt van "overgangsbepalingen" gewag gemaakt. Zodanige bepalingen treft men echter niet aan in de artikelen van dit hoofdstuk.

2. Voor de begripsomschrijving van de te subsidiëren "verenigingen" wordt verwezen naar de artikelen 3 en 4. Beter ware die definities in artikel 2 te geven.

Echter, alvorens men zich aan het geven van definities kan wagen, moeten enkele punten opgehelderd worden.

3. Het eerste punt dat om opheldering vraagt is : in welke zin wordt het woord "vereniging" hier gebruikt? Het decreet van 22 januari 1975 tot regeling van de erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk gebruikt ook dit woord, waar het het over "jeugdverenigingen" heeft. Maar artikel 2, § 1, 3°, van dit decreet verschaft de nodige opheldering door te bepalen dat jeugdverenigingen maar erkend worden als zij "opgericht zijn op privé-initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of van een instelling van openbaar nut overeenkomstig de wet van 27 juni 1921". Een equivalent van deze bepaling vindt men in het onderhavig voorontwerp niet terug. Zoveel is zeker dat niet alleen aan de verenigingen bedoeld in het decreet van 22 januari 1975 wordt gedacht, toch wat de verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk betreft. Immers, met betrekking tot deze verenigingen is in artikel 4, A, 2°, sprake van vakantiespeelpleinen opgericht door of ressorterend onder "een publiekrechtelijke (lees : publiekrechtelijke) vereniging". Maar die tekst doet meteen een andere vraag rijzen : is zijn strekking de overheden uit te sluiten die geen verenigingen in de juridische zin van dat woord zijn, zoals provincies en gemeenten (1)? En moet men het dan op dezelfde manier verstaan voor de particuliere sector, zodat, in tegenstelling met het daareven geciteerd

.../...

(1) In het in het voorontwerp opgeheven koninklijk besluit van 18 februari 1961 dat nu de subsidiëring van speelpleinen regelt, worden ook voor speelpleinen, beheerd door provincies en gemeenten, subsidies toegekend (artikel 1).

decreet van 22 januari 1975, vakantiespeelpleinen opgericht door instellingen van openbaar nut, die immers geen verenigingen zijn in de juridische zin van dat woord, niet voor subsidiëring in aanmerking komen? Maar hoe kan men het zo verstaan wanneer men vaststelt dat hetzelfde artikel 4, A, 2°, dat de niet-verenigingen zou uitsluiten, het ook heeft over de Nederlandse Commissie voor Cultuur van de Brusselse Agglomeratie, welke commissie zeker geen vereniging in de juridische zin van dat woord is ...

En wat met de "verenigingen voor jeugdvakanties" waarvoor geen tegenhanger bestaat van het evenvermelde artikel 4, A, 2°? Wordt hier de openbare sector volledig uitgesloten?

Klaarheid is onontbeerlijk. Het best lijkt men ze te kunnen brengen door ondubbelzinnig te bepalen, zoals men voor de jeugdverenigingen heeft gedaan, wie de in het ontworpen decreet geviseerde "verenigingen" kan oprichten.

4. De memorie van toelichting (p. 5) verklaart dat in artikel 2 van het voorontwerp "het facultatief karakter van de toelagen (wordt) gesteld".

De Raad van State neemt aan dat bedoeld is dat de subsidies facultatief zijn in die zin dat ze maar worden toegerekend voor zover het vereiste krediet is aangenomen door de Vlaamse Raad, niet in die zin dat zelfs als er een krediet is, het uitvoerend orgaan nog discretionair mag oordelen of het al dan niet subsidies zal uitkeren. Binnen de perken van de begroting zou het uitvoerend orgaan dus wel verplicht zijn subsidies toe te kennen aan de verenigingen die de voorwaarden vervullen.

.../...

Ook met de betekenis die de Raad van State vermeent de juiste te zijn, wordt dus in artikel 2 geen recht op toelage verleend, behalve dan, eenmaal het krediet aangenomen, voor één jaar. De Vlaamse Raad zal moeten oordelen of het in feite verantwoord kan worden dat aldus de verenigingen ieder jaar opnieuw in de onzekerheid komen te verkeren over hun inkomsten : zal er een subsidie zijn vanwege de Gemeenschap en, zo ja, wat zal ze bedragen?

Artikel 3.

1. Men ziet niet goed het nut in van een voor beide soorten van verenigingen samen geldende taakomschrijving als gegeven in 1°. Voegt ze werkelijk iets onmisbaars toe aan de taakomschrijving voor ieder van die categorieën, afzonderlijk gegeven in artikel 4, respectievelijk sub A, 1°, en B, 1°? Ze is zo ruim als die voor de jeugdverenigingen gegeven (zie artikel 2, § 1, 2°, van bovengenoemd decreet van 22 januari 1975). Zijn de in het voorontwerp beoogde verenigingen dan alleen maar gespecialiseerde jeugdverenigingen? En wat is het raam van "permanente vorming" waarbinnen men "vorming" (ook niet permanente ?) moet nastreven? Termen als "vorming" en "ontspanning" zijn termen die men als zodanig niet terugvindt in de opsomming van culturele aangelegenheden in artikel 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (1). Wel treft men in dat artikel (zie 11° tot 14°) tot vier keer toe het woord "vorming" (2) aan, maar dan telkens vergezeld van een of meer bijvoeglijke naamwoorden. Ook het adjectief "permanent" vindt men er (zie 8°), maar dan bij het substantief "opvoeding". Alzo, wat is het verschil tussen "permanente vorming" in het voorontwerp en "permanente opvoeding" in de bijzondere wet?

.../...

(1) Hierna kortweg de bijzondere wet genoemd.

(2) Eigenlijk vijf keer : zie 2°.

Deze reeks vragen moeten volstaan om de nood te doen gevoelen aan een terminologisch afstemmen van 1° - als men deze wenst te behouden - op artikel 4 - welk artikel al uit zichzelf meer dan voldoende interpretatiemoeilijkheden berokkent opdat men er op de koop toe niet adequaat geformuleerde begrippen zou moeten aan toetsen.

2. De sub 1 geuite kritiek geldt uiteraard niet voor het zinsgedeelte "hierbij rekening houdend met de sociale, economische en culturele situatie en behoeften van de woonplaats, waaruit de deelnemers komen". Wel is het de vraag of het niet volstaat te schrijven "rekening houdend met de sociale, economische en culturele situatie van de deelnemers". De "behoeften" maken immers deel uit van de beoogde "situatie" en de woonplaats is veeleer een factor die (mede) die "situatie" bepaalt dan de zaak die zich in die "situatie" bevindt - en die "behoeften" heeft.

Voorts moet het belang van de "sociale en economische situatie" sterk gerelativeerd worden. De Vlaamse Gemeenschap treedt hier op ter uitoefening van haar bevoegdheid inzake culturele aangelegenheden. De "sociale en economische situatie" van de jeugd waarvoor zij opkomt, mag zij dan ook maar in aanmerking nemen als een gegeven dat haar culturele politiek mede bepaalt. Uiteindelijk moet het om cultuur gaan. Het voeren van een economisch en sociaal beleid past niet in het raam van de aan de Gemeenschappen toevertrouwde culturele aangelegenheden. De Raad van State wil dat bijzonder onderstrepen omdat de memorie van toelichting de indruk wekt die sociaal-economische zorg als een zelfstandige waarde te beschouwen, waar zij (p. 5)

.../...

verklaart dat de besproken bepaling "... wijst ... op de dubbele opdracht van deze sector : enerzijds de pedagogische functie via de begeleiding, anderzijds de sociaal-economische functie via de opvang van de kinderen". Er is ten dezen geen "dubbele opdracht", er is er maar één, een culturele; in geen geval mag een verglijding plaatsgrijpen van het culturele naar het sociaal-economische als doel op zich beschouwd.

3. Om aan de vraag te ontkomen hoe "de helft" berekend moet worden wanneer het bestuur uit een oneven aantal leden bestaat, kan men in 2° schrijven "ten minste de helft".

4. Wat is in 2° juist bedoeld met "actieve pedagogische medewerkers" ? Medewerkers van wie ? Medewerkers werkzaam in de vereniging ? En, zo ja, hoe eisen dat in het bestuur een minimum aantal "pedagogische medewerkers" zetelen terwijl nergens in het voorontwerp is bepaald dat de vereniging over pedagogische medewerkers moet beschikken, laat staan over hoeveel ?

5. De in 2° opgelegde erkenningsvereiste kan tegenover publiekrechtelijke rechtspersonen maar werken in zoverre zij strookt met hun wettelijk statuut. Wel te verstaan, voor de hier bedoelde verenigingen omvat het statuut mede de regelen vervat in de artikelen 8 en 9 van de cultuurpactwet. Op de rol waartoe die regelen ter zake geroepen zijn, komt de Raad van State verder nog terug.

Ook voor particuliere rechtspersonen is hetzelfde voorbehoud te maken : men zal moeten nagaan of bedoelde vereiste niet in strijd is met een of andere dwingende bepaling

.../...

van hun statuut (1).

6. Wat onder 5. voor het bepaalde in 2° gezegd werd, dient voor het bepaalde in 3° te worden herhaald. Bovendien gaat het niet aan "de bevoegde administratie" bevoegd te maken om "voorschriften" vast te stellen. Een zodanige bevoegdheid kan de Vlaamse Raad enkel aan de Executieve toekennen; deze kan dan op haar beurt die bevoegdheid delegeren, binnen de wettelijke perken.

7. Wat onder 6. over "de bevoegde administratie" is geschreven, geldt ook voor het bepaalde in 5°, eerste lid.

8. Alweer, omdat de Executieve het uitvoerend orgaan van de Gemeenschap is, vervange men in het tweede lid van 5°, de woorden "De Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de Cultuur behoort" door de woorden "De Executieve".

9. Het spreekt vanzelf dat de voorschriften in het huishoudelijk reglement betreffende hygiëne, veiligheid en gezondheid eventueel zullen moeten wijken voor voorschriften op dat stuk uitgevaardigd door andere ter zake bevoegde overheden (nationale, plaatselijke en inzonderheid gewestelijke).

.../...

(1) cfr. advies Raad van State nr L. 14.748 en 14.749/1, van 11 juni 1982 over 1) een ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve "tot bepaling van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën"; 2) een ontwerp van decreet "tot bekrachtiging door de Vlaamse Raad van voormeld besluit van de Vlaamse Executieve", Parl. St., Vl. R., 134 (1981-1982), nr 1, p. 4-5 (sub 5).

10. In tegenstelling tot het voorontwerp van decreet houdende erkenning en subsidiëring van jeugdverblijfscentra (zaak nr L. 15.943/8), bevat het onderhavig voorontwerp geen bepalingen over de plaats van de zetel en over de taalvereisten. De plaats van de zetel hoeft niet uitdrukkelijk bepaald te worden, daar wegens de territoriale begrenzing van haar bevoegdheid de Vlaamse Gemeenschap enkel verenigingen kan subsidiëren die hun zetel of in het Nederlands taalgebied of in de Hoofdstad-Brussel hebben (1). Integendeel, als de Vlaamse Raad wenst dat de gesubsidieerde particuliere verenigingen aan zekere taalvoorwaarden voldoen, zal hij die uitdrukkelijk moeten opleggen.

.../...

- (1) Wat betreft de verenigingen met hun zetel in Hoofdstad-Brussel, kan de Vlaamse Gemeenschap dan nog enkel die subsidiëren welke wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd als uitsluitend tot die Gemeenschap behorend (artikel 59bis, § 4, eerste lid, van de Grondwet). Ook voor de verenigingen die hun zetel in het Nederlands taalgebied hebben, dient die zetel overigens aan een realiteit te beantwoorden, dit wil zeggen dat de vereniging werkelijk in dat taalgebied gevestigd is, daar effectief werkzaam is, niet alleen maar een brievenbus vertegenwoordigt.

Artikel 4.

1. In A, 1°, is bepaald dat de vereniging speelkansen moet bieden aan "kinderen". Hier moet op zijn minst een maximumleeftijd bepaald worden.

2. Voor de publiekrechtelijke verenigingen waarvan sprake in A, 2°, zie de derde opmerking bij artikel 2.

3. Ten aanzien van die publiekrechtelijke verenigingen wordt in A, 2°, bepaald dat voor de vakantiespeelpleinen die door hen zijn opgericht of die onder hen ressorteren, de beheersorganen moeten voldoen aan de voorschriften van artikel 8 en van "artikel 9, paragraaf b of c" van het decreet van 28 januari 1974 betreffende het Cultuurpact.

3.1. Vooreerst dient gezegd te worden dat niet evenge- noemd decreet, maar wel de cultuurpactwet van 16 juli 1973 ter zake gelding heeft. Immers dit decreet heeft uit zichzelf geen rechts- gevolgen, is alleen maar een uiting van de eigen politieke wil van de toenmalige Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeen- schap (J. VELU, "La protection des droits fondamentaux de l'homme et des droits des minorités" in la Réforme de l'Etat 150 ans après l'Indépendance nationale, Ed. du jeune Barreau, 1980, nr 20, blz. 83, en verwijzingen).

3.2. Ten tweede is het de vraag of de Vlaamse Raad door middel van een subsidieregeling de keuze tussen drie "vormen van vertegenwoordiging" waarover de overheid krachtens artikel 9 van de cultuurpactwet beschikt, kan reduceren tot de keuze tussen twee van die drie vormen, te weten die omschreven in b) en c) van dit artikel.

In de toelichting bij het wetsvoorstel waaruit de cultuurpactwet is gegroeid, staat te lezen : "Er wordt opgemerkt dat punt 19 van het pact (1) de subsidiërende overheid niet verbiedt bij de toekenning van de toelagen één van de drie in artikel 9 van het onderhavige voorstel vermelde bestuursvormen te verkiezen" (2).

Verondersteld dat men op gezag van deze passage uit de parlementaire voorbereiding moet aannemen dat de subsidiërende overheid als subsidievoorwaarde mag stellen dat de overheid het bij één of twee van de drie in artikel 9 van de cultuurpactwet vermelde bestuursvormen zal houden (3), dan moet men toch tegelijk aannemen dat de subsidiërende overheid zulks maar vermag als daartoe een reden voorhanden is die een redelijk verband vertoont met de aard van de subsidiereregeling. In casu wordt als reden opgegeven dat men ernaar streeft "... de pedagogische en administratieve autonomie (cfr. ook artikel 3, 3) te waarborgen van de vakantiespeelpleinwerking waaraan een overheidsinitiatief ten grondslag ligt" (memorie van toelichting, blz. 6).

Men lijkt moeilijk te kunnen betwisten dat een subsidiërende overheid de door haar toegekende subsidies vermag te reserveren voor culturele instellingen die over een "pedagogische en administratieve autonomie" beschikken tegenover de overheid die ze tot stand heeft gebracht. Zodoende doet de subsidiërende overheid geen afbreuk aan het in artikel 9 van de cultuurpactwet uitgewerkte systeem. Wanneer deze wet in artikel 9 aan de overheid

.../...

-
- (1) Dat is het punt dat over gemelde drievoudige keuze handelt : zie de tekst van het cultuurpact, Parl. St., Kamer, 633 (1972-1973) - nr 2, blz. 11.
 - (2) Parl. St., Kamer, 633 (1972-1973) - nr 1, blz. 5.
 - (3) Opmerkenswaard is dat noch J. VELU noch C. DAUBIE in hun studie gewijd aan het cultuurpact melding maken van deze passage, hoewel de algemene indruk is dat zij de schaarse aanwijzingen uit de parlementaire voorbereiding van de cultuurpactwet in hun studie

een keuze met drie mogelijkheden heeft opgelegd, dan is het niet uit overwegingen van pedagogische of van administratieve aard, maar om bij te dragen tot het bereiken van het ene doel van de cultuurpactwet, de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen. Over de noden van dit doel spreekt de Vlaamse Raad zich niet opnieuw uit (1) wanneer hij, zich niet om de bescherming van filosofische of ideologische minderheden bekommerend, maar geleid door een voorkeur voor cultuurinstellingen met pedagogische en administratieve autonomie, oordeelt dat slechts twee van de drie in de cultuurpactwet aangenomen systemen met die voorkeur overeen te brengen zijn.

3.3. Van de in de besproken bepaling gestelde vereiste wordt vrijgesteld "de Nederlandse Commissie voor Cultuur van de Brusselse Agglomeratie".

Om wettig te zijn kan deze uitzondering maar zo begrepen worden dat genoemde commissie wel kan kiezen tussen de drie formules die artikel 9 van de cultuurpactwet omschrijft en niet alleen tussen die bepaald in b) en c) van dit artikel. Dat integendeel de commissie vrijgesteld zou worden van het voldoen aan de voorschriften van de artikelen 8 en 9 van de cultuurpactwet, zou rechtstreeks in strijd zijn met artikel 2 van deze wet, dat haar uitdrukkelijk aan de bepalingen van de wet onderwerpt.

.../...

(1) Die vaststelling houdt geenszins een impliciet antwoord in op de vraag of de Vlaamse Raad zulks niet zou vermogen. Krachtens artikel 6bis van de Grondwet mag ook het decreet de rechten en vrijheden van de ideologische en filosofische minderheden waarborgen. Het is niet zonder meer onverdedigbaar te stellen dat het zulks kan door strengere eisen te stellen dan de wet. De voorschriften van de cultuurpactwet zijn wellicht niet meer dan een minimum waaraan de Gemeenschappen zich moeten houden (cfr. C. DAUBIE, l.c., blz. 179, nr 12.

Het is gewenst de enige wettige interpretatie duidelijk tot uiting te laten komen in het dispositief zelf. De Raad van State doet geen tekstvoorstel gezien de twijfel die heerst over het juiste gebruik van de uitdrukking "publiek-rechtelijke vereniging". Wel wil hij erop wijzen dat artikel 9 van de cultuurpactwet niet in paragrafen is ingedeeld.

4. Het bepaalde in A, 3°, lijkt overbodig gelet op het bepaalde in A, 7°.

5. Ook in A, 5°, vervange men "De Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de Cultuur behoort" door "de Executieve".

Op dezelfde plaats mag men de woorden "en de bewijzen die in aanmerking worden genomen" als overbodig weglaten.

.../...

6. Wil men in A, 6°, tweede lid, te kennen geven dat alleen kinderen van 3 tot 15 jaar als gebruikers aanvaard mogen worden? Of wil men zeggen dat ook anderen als gebruikers aanvaard mogen worden, maar dat voor de berekening van het minimum aantal gebruikers alleen kinderen van 3 tot 15 jaar in aanmerking genomen worden?

De materiële band die in het voorontwerp bestaat tussen het eerste en het tweede lid van A, 6°, noopt tot de tweede interpretatie, de memorie van toelichting (p. 6) blijkbaar tot de eerste.

Is de eerste interpretatie de juiste, dan hoort de bepaling van de leeftijdsgrenzen veeleer thuis in A, 1° (zie trouwens boven, de opmerking sub 1).

7. Het samenlezen van het eerste en het tweede lid van A, 6°, dwingt ook tot de conclusie dat de woorden "ongeacht hun sociale herkomst, ideologie of ras" betekenen dat men bij het berekenen van het minimum aantal gebruikers geen acht mag slaan op de sociale herkomst, de ideologie of het ras. Maar ook hier laat de memorie van toelichting (p. 7) uitschijnen dat bedoeld is dat, om erkend te worden en te blijven, de verenigingen geen enkel kind als gebruiker mogen weigeren wegens zijn sociale herkomst, zijn ideologie of zijn ras. Is dit inderdaad de bedoeling, dan zal men de tekst dienovereenkomstig moeten aanpassen en hoort de bewuste vereiste veeleer thuis in de bepalingen betreffende de erkenningsvereisten.

8. Om de reeds herhaaldelijk opgegeven reden, vervange men in A, 7°, a), 10, de woorden "de bevoegde inspectie" door de woorden "de Executieve".

9. In de opsomming van vereisten onder B valt het op dat er geen tegenhanger in voorkomt van de vereiste sub A, 2°. Betekent dit dat overheidsinitiatief hier niet in aanmerking wordt genomen (cfr. ook de derde opmerking bij artikel 2)?

10. Het woord "pedagogisch" verwijst naar de leer der opvoeding. Dit woord kan dus bezwaarlijk gebruikt worden om het tegenover het woord "fysisch" - dat betekent : betrekking hebbende op de natuur - te stellen. Bovendien zal het wel niet de bedoeling zijn de deelnemers aan een jeugdvakantie in te wijden in de leer der opvoedkunde en in de fysica.

11. De Raad van State is geen regelende tekst bekend over de erkenning en subsidiëring van "lokale en regionale jeugdverenigingen" "voor hun gewone en normale werking". Het is hem dus onmogelijk te oordelen of de tussen aanhalingstekens geplaatste uitdrukkingen, die in B, 2°, gebezigd worden, enige juridische werkelijkheid weergeven en, zo ja, welke.

Op te merken valt ook dat de tekst onder B, 2°, het heeft over subsidiëring door "het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap", de memorie van toelichting (p. 9) over subsidiëring door "het B.J.V. of een andere rijksdienst". Wat bedoelt men echt?

12. Ook op het bepaalde in B, 4°, zijn de opmerkingen hierboven sub 5. gemaakt toepasselijk.

Artikel 5.

1. Een basistoelage wordt niet toegekend. Dat is in strijd met artikel 11 van de cultuurpactwet krachtens hetwelk, toch wanneer het gaat om erkende instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op "de gehele cultuurgemeenschap", elk decreet dient te bepalen dat de financiële tegemoetkoming van de overheden gelijktijdig omvat, ten eerste de subsidiëring van een kern van personeelsleden, ten tweede de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en ten derde de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten. In de memorie van toelichting (p. 11) wordt de aandacht gevraagd voor "de bewuste keuze geen basissubsidie te verlenen". Maar vanwege evengenoemd artikel 11 heeft, ten aanzien van instellingen wier activiteit op de gehele cultuurgemeenschap is gericht, de decreetgever gewoon niet te kiezen.

2. Terminologisch gaat het niet aan te gewagen van een "subsidie verleend als tussenkomst in de werkingskosten" en die dan in te delen in een "werkingstoelage" en een "toelage voor de begeleiding". Het eerste species valt immers met het genus samen.

3. Het laatste lid van 5° moet wel zo begrepen worden dat het minimum en het maximum aantal kinderen alleen bepaald is met het oog op de berekening van de subsidie voor begeleiding. M.a.w. er mogen er min of meer zijn, maar met dat min of meer wordt geen rekening gehouden voor de berekening van bedoelde subsidie.

Zijn dat minimum en maximum cijfers die de verenigingen absoluut moeten eerbiedigen, dan horen ze in de erkenningsvereisten thuis.

4. Zoals in 5°, late men in 6° (tweede lid) het woord "speelbegeleiders" vergezeld gaan van het adjectief "gekwalificeerde".

5. De opmerking onder 3. geldt ook voor het laatste lid van 6°.

Artikel 6.

1. Het lijkt echt onwaarschijnlijk dat de Executieve de bevoegdheid zou krijgen om "de geldigheidsduur van de erkenning" individueel vast te stellen (1). Ondertussen is de tekst toch niet duidelijk op dat punt. Kan men overigens de erkenning niet voor onbepaalde tijd laten gelden ?

2. Aan welke "modaliteiten" - een woord dat geen Nederlands lijkt te zijn - inzake subsidiëring is er nog nood ? Volgens de memorie van toelichting (p. 12) "wordt voornamelijk gedacht aan de mogelijkheid om voorschotten toe te kennen". Dat is een element van de wijze van uitbetaling.

3. Aan welk "bezwaarschrift" wordt gedacht ? Men mag aannemen dat niet een "bezwaarschrift" bij de rechter bedoeld is. De "mogelijkheid" om zich tot de rechter te wenden, is immers reeds door het bestaande recht verleend aan degene die zich door het bestuur onwettig behandeld acht, op wat ook die behandeling betrekking heeft, toelagen niet uitgezonderd.

.../...

(1) Zulks des te meer daar de memorie van toelichting (p. 12) aan artikel 6 juist als doel meegeeft "de rechtszekerheid van de aanvragers te waarborgen".

Men mag dus veronderstellen dat gedacht is aan een oneigenlijk of aan een hiërarchisch beroep. Daarvoor is een afzonderlijke toekenning van bevoegdheid aan de Executieve slechts nodig als men haar wil verplichten in zulk een administratief beroep te voorzien. Wil men haar enkel de faculteit geven, dan ligt deze reeds besloten in haar bevoegdheid de subsidiëringsprocedure te bepalen.

4. Volgens de memorie van toelichting (p. 12) zou het de bedoeling zijn de Executieven ook met de vaststelling van "de modaliteiten inzake ... inspectie" te belasten. Dat is echter niet terug te vinden in de ontworpen tekst.

Alweer, betreft het een gewone faculteit die men aan de Executieve wil verlenen, dan is zulks overbodig daar ze die reeds uit zichzelf bezit : het behoort tot de opdracht van een uitvoerend orgaan te "inspecteren". Daar echter, zoals reeds opgemerkt, de bedoeling van het hele artikel 6 volgens de memorie van toelichting is, "de rechtszekerheid van de aanvragers te waarborgen", kan worden aangenomen dat men de Executieve ook hier een verplichting wil opleggen.

5. Rekening houdende met alle hierboven gemaakte opmerkingen, stelt de Raad van State, voor artikel 6, een tekst in volgender voege voor :

"Artikel 6.-

De Executieve regelt de erkenningsprocedure, de geldigheidsduur van de erkenning, de subsidiëringsprocedure, de wijze van uitbetaling der subsidies en de wijze van inspectie.

.../...

Bij de regeling van de erkenningsprocedure en van de subsidiëringsprocedure moet zij in een administratief beroep voorzien".

6. Naar analogie van wat in soortgelijke decreten (1) gebeurt, zou men ook hier aan de Executieve kunnen opleggen vooraf het advies van de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap in te winnen.

Artikel 7.

Nu reeds het koninklijk besluit van 18 februari 1961 formeel opheffen, heeft, bij strikte interpretatie, tot gevolg dat zolang de voor de uitvoering van het ontworpen decreet onmisbare besluiten van de Executieve niet in werking zijn getreden, geen subsidies meer kunnen worden uitgekeerd.

Die moeilijkheid kan worden opgevangen door aan het bepaalde in het ontworpen artikel (waarin men in het opschrift van het koninklijk besluit van 18 februari 1961 de benaming NILOS voluit dient te schrijven) de volgende zin toe te voegen : "Deze opheffing treedt in werking de dag waarop het laatste ter uitvoering van dit decreet te nemen besluit van de Executieve in werking is getreden".

.../...

(1) Zie met name de decreten van 22 januari 1975 (de artikelen 3 en 16, § 1), 4 juli 1975 (artikel 3) en 2 maart 1977 (de artikelen 6 en 16, § 1).

Artikel 8.

De datum van de inwerkingtreding moet worden ingevuld. Wil men het decreet doen terugwerken, dan moet men de formule "Dit decreet heeft uitwerking met ingang van ..." bezigen. Bovendien voege men toe : "onverminderd de verkregen rechten".

SLOTOPMERKING.

Er zal moeten worden nagegaan of er geen nood is aan overgangsbepalingen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	G. BAETEMAN,	kamervoorzitter,
	J. NIMMEGEERS,	staatsraden,
	J. BORRET,	
	G. VAN HECKE,	assessoren van de
	F. DE KEMPENEER,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	S. VAN AELST,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. DE COENE, auditeur.

DE GRIFFIER,	DE VOORZITTER,
--------------	----------------

S. VAN AELST.

G. BAETEMAN.